

Stosunek Polaków do przyjmowania uchodźców

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

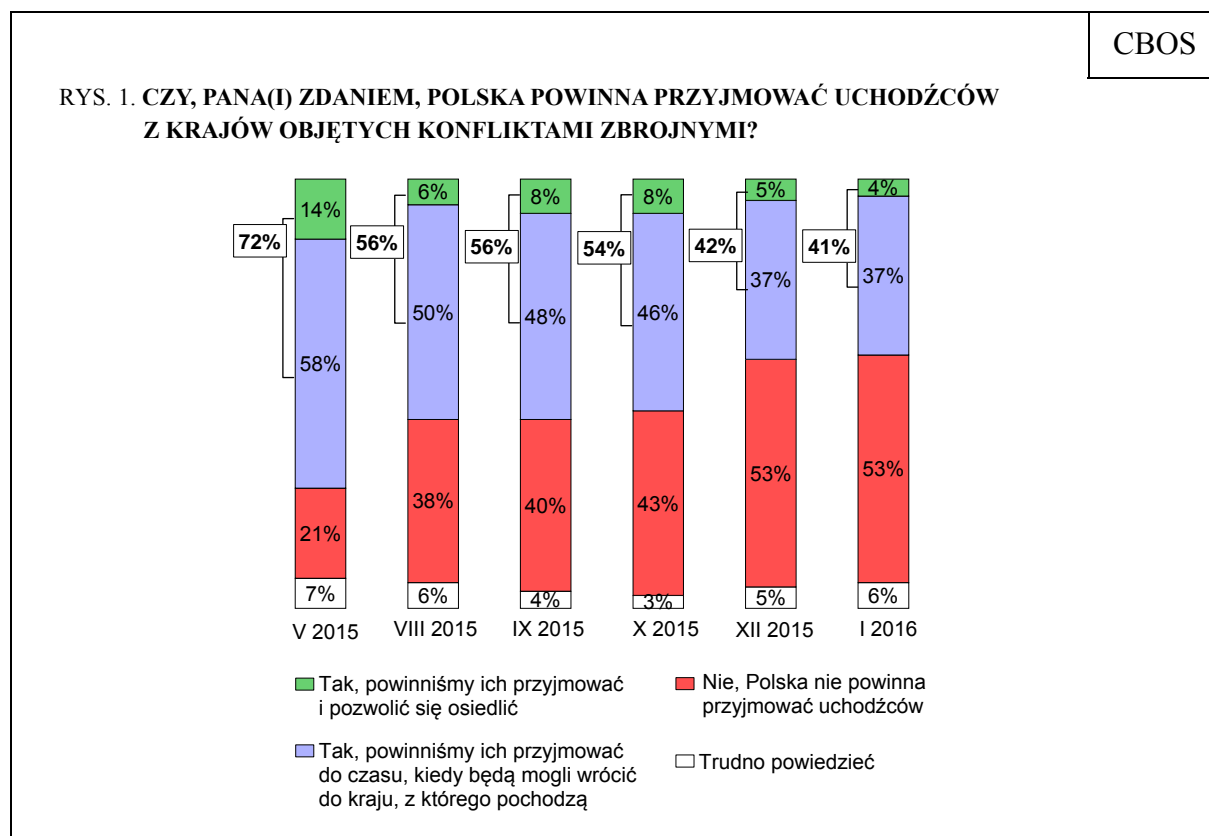
W 2015 roku niektóre państwa Unii Europejskiej odnotowały gwałtowny wzrost liczby uchodźców i imigrantów z krajów muzułmańskich, głównie z Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej. Komisja Europejska doprowadziła do uchwalenia regulacji, na mocy których część uchodźców ma zostać rozdzielona między pozostałe kraje członkowskie, ale kryzys migracyjny w Unii Europejskiej nadal pozostaje nierozwiązany. Już od kilku miesięcy badamy stosunek Polaków do uchodźców w ogóle, a także do uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki oraz z Ukrainy. W ubiegłym roku notowaliśmy znaczące zmiany postaw społecznych w tym zakresie. W styczniu¹ po raz kolejny zapytaliśmy o stosunek do uchodźców z poszczególnych regionów świata oraz generalnie do osób uciekających z obszarów objętych konfliktami zbrojnymi.

CZY POLSKA POWINNA PRZYJMOWAĆ UCHODźCÓW?

Większość Polaków (53%, tyle samo co przed miesiącem) uważa, że Polska nie powinna przyjmować jakichkolwiek uchodźców. Nieco ponad dwie piąte badanych (41%) akceptuje udzielanie im schronienia w Polsce, z tym że zdecydowana większość z nich (37% ogółu) tylko do czasu, kiedy będą mogli wrócić do kraju, z którego pochodzą. Jedynie 4% respondentów uważa, że powinniśmy przyjmować uchodźców i pozwolić im osiedlić się w Polsce.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (308) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 stycznia 2016 roku na liczącej 1063 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

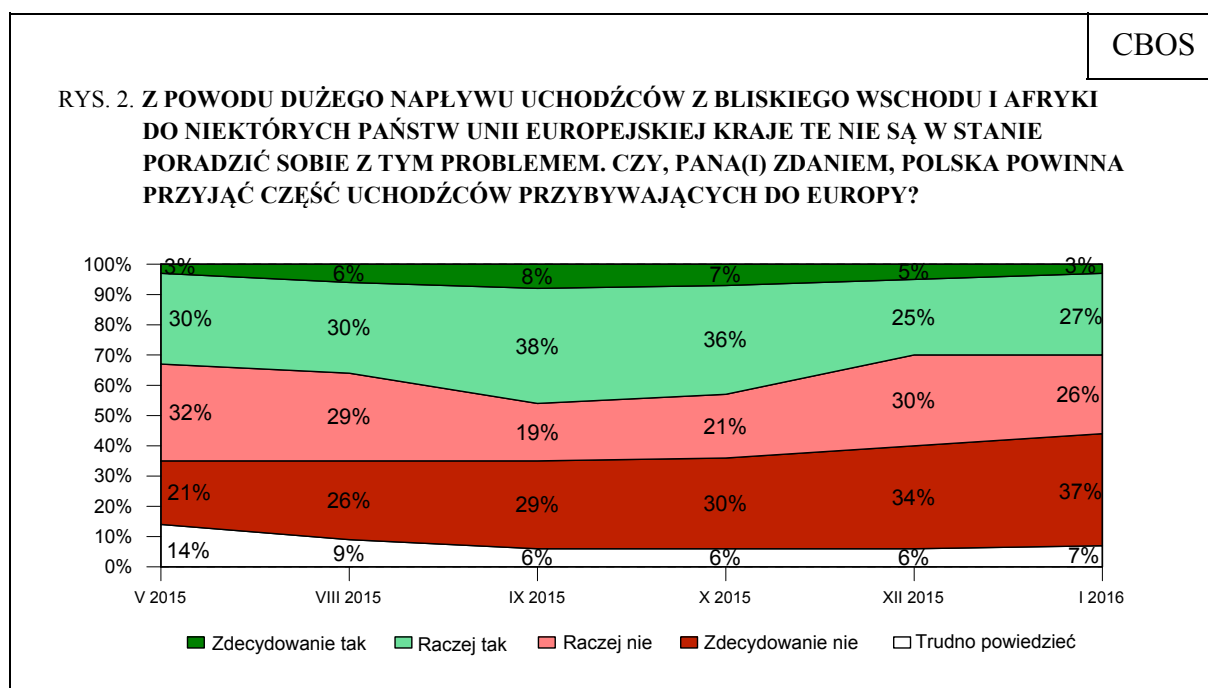
Ostatni znaczący wzrost odsetka badanych opowiadających się za zamknięciem granic przed uchodźcami odnotowaliśmy po listopadowych atakach terrorystycznych w Paryżu, inspirowanych przez tzw. Państwo Islamskie. Doniesienia o sylwestrowych zajściach w Kolonii nie wpłynęły na dalsze pogarszanie się stosunku Polaków do uchodźców. Wyniki styczniowego badania niemal nie różnią się od grudniowych.

Tak jak wcześniej stosunek do tej kwestii różnicuje wiek. Osoby młodsze (do 44 roku życia) częściej niż starsze sprzeciwiają się przyjmowaniu uchodźców. Niechęć do choćby czasowego ich przyjęcia spada wraz ze wzrostem miesięcznych dochodów netto na osobę w gospodarstwie domowym. Pewną rolę w tym względzie odgrywają również poglądy polityczne. Zamknięcie granic przed uchodźcami popiera większość osób identyfikujących się z prawicą (57%), niemal połowa określających swoje poglądy jako centrowe (49%) i niespełna jedna trzecia utożsamiających się z lewicą (31%). Za udzielaniem uchodźcom schronienia w Polsce wyraźnie częściej opowiadają się respondenci legitymujący się wyższym wykształceniem niż osoby gorzej wykształcone (zob. tabele aneksowe).

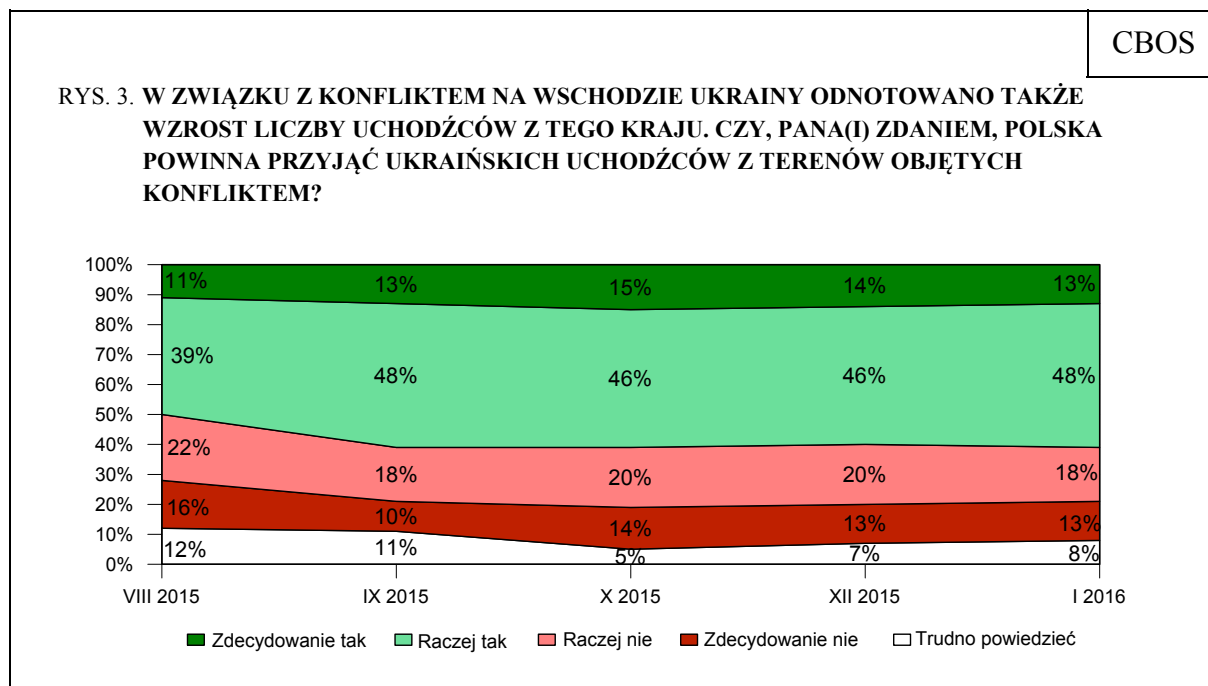
STOSUNEK DO UCHODźCÓW Z BLISKIEGO WSCHODU I AFRYKI ORAZ UKRAINY

W porównaniu z grudniem stosunek do uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki również tylko nieznacznie się zmienił. Prawie co trzeci badany (30%, tyle samo co przed miesiącem) akceptuje przyjęcie przez Polskę części uchodźców z tych rejonów. Natomiast niemal dwie trzecie (63%, spadek o 1 punkt procentowy) jest temu przeciwnych. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że od maja 2015 roku odsetek badanych zdecydowanie sprzeciwiających się przyjmowaniu przez Polskę tej grupy uchodźców powoli, ale systematycznie rośnie (w ciągu ostatniego miesiąca wzrost o 3 punkty procentowe).

Akceptacja przyjmowania uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki rośnie wraz z wiekiem i oceną własnej sytuacji materialnej. Aprobata takich działań jest wyraźnie częstsza wśród badanych z wykształceniem wyższym (43%) oraz określających swoje poglądy polityczne jako lewicowe (49%). Najbardziej akceptację przyjęcia części uchodźców z tych rejonów wyrażają najmłodsi badani (od 18 do 24 roku życia – 18%) oraz mieszkańcy wsi (20%) – zob. tabele aneksowe.

Stosunkowo stabilne są postawy wobec przyjmowania uchodźców z Ukrainy. Polacy dwukrotnie częściej akceptują udzielanie schronienia swoim wschodnim sąsiadom z terenów objętych konfliktem niż uchodźcom spoza Europy. Trzy piąte respondentów (61%) uważa, że Polska powinna przyjąć ukraińskich uchodźców, natomiast niemal jedna trzecia (31%) jest temu przeciwna.

Poparcie dla przyjmowania ukraińskich uchodźców rośnie wraz z wykształceniem oraz dochodami *per capita* w gospodarstwie domowym. Również osoby poniżej 35 roku życia w większości aprobują tego typu pomoc dla uchodźców z Ukrainy, ale rzadziej składają takie deklaracje niż starsi respondenci. Poglądy polityczne badanych w niewielkim stopniu różnicują opinie w tej kwestii (zob. tabele aneksowe).

Większość respondentów deklarujących, że uchodźcom z terenów objętych konfliktami zbrojnymi należy udzielać w Polsce schronienia, choćby czasowego, akceptuje przyjmowanie zarówno części przybyłych do UE uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki (66%), jak i przybyszów z Ukrainy (86%). Jednak nawet w tej grupie badanych jedna czwarta jest przeciwna przyjmowaniu uchodźców spoza Europy (27%), a co dziesiąty – uchodźców z Ukrainy (10%). Prawdopodobnie wynika to z przekonania, iż akurat te grupy przybyszów to imigranci ekonomiczni.

Wśród przeciwników przyjmowania jakichkolwiek uchodźców niemal powszechny jest sprzeciw wobec udzielania schronienia uchodźcom z Bliskiego Wschodu i Afryki (94%). Natomiast opinie na temat uchodźców z Ukrainy są podzielone (44% badanych z tej grupy akceptuje udzielanie im schronienia w Polsce, a 49% jest temu przeciwnych).

Tabela 1

	Postawy badanych, którzy w kwestii przyjmowania w Polsce uchodźców z rejonów objętych konfliktem zbrojnym:	
	akceptują choćby czasowe udzielenie im schronienia (N=430)	sprzeciwiają się udzielaniu im schronienia (N=559)
	w procentach	
Akceptacja przyjmowania uchodźców spoza Europy	66	4
Sprzeciw wobec przyjmowania uchodźców spoza Europy	27	94
Akceptacja przyjmowania uchodźców z Ukrainy	86	44
Sprzeciw wobec przyjmowania uchodźców z Ukrainy	10	49

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Większość Polaków jest przeciwna przyjmowaniu przez Polskę uchodźców, z wyjątkiem Ukraińców uciekających z terenów objętych konfliktem. Co prawda ostatnie wydarzenia w Niemczech nie wpłynęły na stosunek do uchodźców, ale w 2015 roku odnotowaliśmy znaczący wzrost odsetka badanych opowiadających się za zamknięciem polskich granic przed potencjalnymi uchodźcami. W bieżącym roku będziemy kontynuować monitorowanie społecznych postaw względem uchodźców.

Opracowała
Katarzyna KOWALCZUK